

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΗ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 1940

ΑΡΙΘ. 13

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ

Δὲν πρόκειται περὶ νικητοῦ τινος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὸν ἐχθρὸν ἢ διὰ στρατηγικῶν σχεδίων καὶ τεχνασμάτων κατέβαλεν ἢ ἔξεμηθένησε τὴν δύναμιν τοῦ ἀντιπάλου. Δὲν πρόκειται ὡσαύτως οὔτε περὶ νικητοῦ τινος τῶν ἀθλημάτων τοῦ στίβου ἢ τῆς πάλης, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀποστόλου τῶν ἔθνων, τοῦ ὁποῖου ἡ μνήμη ἐσοράζεται σήμερον καὶ ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν νικητῆς, μετὰ τὸν νικήσαντα τὸν Κόσμον. Διότι ὁ πραγματικὸς νικητῆς δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος νικᾷ μὲν ἔδῳ ἢ ἐκεῖ εἰς μίαν ἢ πλείονας μάχας καὶ ὕστερον, μετὰ τινα ἔτη ἐξαφανίζεται καὶ αὐτὸς καὶ τὸ ἔργον του, οὔτε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος νικᾷ μὲν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν, ἡττᾶται ὁμως εἰς τὰ ἀσήμερινα καὶ μικρὰ, δουλούμενος εἰς τὸ πλέον γελοῖον καὶ εὐτελεῆ πάθος, οὔτε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος διατηρεῖ μὲν τὸ φρόνημα ἀκμαῖον ἐφ' ὅσον αἱ περιστάσεις εἶναι εὐνοϊκαὶ δι' αὐτόν, καταβάλλεται ὁμως καὶ ἀπογοητεύεται εὐθὺς ὡς ἐπέλθῃ ἡ πρώτη ἀντιξοότης. Ἄλλ' ὁ πραγματικὸς νικητῆς εἶναι ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῖου τὸ πνεῦμα μένει ἀδούλωτον, παρ' ὅλας τὰς ἀντιξοοὺς περιστάσεις καὶ παρ' ὅλας τὰς ἔξωτερικὰς ἡττας, καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ ἔργον μετὰ τῆς μνήμης του μένει καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἀθάνατον εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ πράγματι. Ὁ ἀπόστολος ὑφίσταται τοιαύτους διωγμοὺς καὶ τοιαῦτα παθήματα, ὥστε πᾶς ἄλλος, ὑπὸ τὰς αὐτὰς εὐρισκόμενος συνθήκας, θὰ εἶχεν ἀσφαλῶς καταβληθῆ. Εἰς τὰ Λύστρα ἐπὶ παραδείγματι λιθοβολεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ θεοσηθεῖς ὡς νεκρὸς σύρεται ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ ἐνῶ πᾶς ἄλλος ὄχι μόνον ἐκ τῶν τραυμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ψυχικοῦ κλονισμοῦ, θὰ ἐχρειάζετο ἐβδομάδας δλοκλήρους ἵνα συνέλθῃ καὶ κατὰστῆ ἱκανὸς νὰ ἀναλάβῃ καὶ αὐθις τὸ ἔργον διὰ τὸ ὅποιον τόσα ἔπαθεν, ὁ Παῦλος μετ' ὀλίγων συνέρχεται ἐκ τῶν λιθοβολημάτων καὶ τὴν ἐπομένην ἀναλαμβάνει καὶ πάλιν τὸ κήρυγμα εἰς Δέρβην. Ἐν Φιλίπποις τῆς Μακεδονίας ὡσαύτως ὑφίσταται ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τοῦ ἐκμανέντος ὄχλου, συλλαμβάνεται ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ραβδίζεται σκληρῶς καὶ ὑφίσταται δεινὰς πληγὰς, τέλος δὲ ὀπίπτεται εἰς τὰ σκοτεινότερα διαμερίσματα τῆς φυλακῆς καὶ ὡς ὁ χειρότερος καὶ κινδυνωδέστερος κακοῦργος προσηλοῦται τοὺς πόδας εἰς τὸ ξύλον. Καὶ ἐνῶ πᾶς ἄλλος, καταβεβλημένος καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἀδικίας καὶ τοῦ διωγμοῦ, θὰ εἶχε περιπέσει εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν, ὁ Παῦλος εἰς τοιαύτην ἐν τῇ φυλακῇ εὐρισκόμενος κατάστασιν χρη-

σιμοποιεῖ τὴν νύκτα οὐχὶ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἀλλ' εἰς ψαλμοὺς καὶ ὕμνους καὶ δοξολογίαν τοῦ Κυρίου, χάριν τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποῖου ἠτιμάζετο! Ἐν Ἐφέσῳ πάλιν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ὄχλος εἶχεν ὑπερπληρώσει τὸ θέατρον, μαινόμενος ἐναντίον τοῦ ἀποστόλου, ἠπειλοῦντο δὲ στίσις καὶ ταροχαί, ὁ Παῦλος μόλις καὶ μετὰ βίας συγκρατεῖται ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσπηδήσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ τεταραγμένου ὄχλου, ἵνα ἀπολογηθῆ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Θὰ ἀπητεῖτο δὲ ἀφήγησις μακρὰ ἵνα περιγραφῆ τὸ ἀκατάβλητον τοῦ Παύλου ἐν μέσῳ τῶν διωγμῶν, τῶν θλίψεων, τῶν κινδύνων, τῶν φυλακίσεων, τῶν ναυαγίων καὶ τῶν τοικίλων κακουχιῶν καὶ τλαιπωριῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐμεγαλύνετο ὁ Χριστὸς ἐν αὐτῷ «εἶτε διὰ ζωῆς εἶτε διὰ θανάτου».

Ἄφ' ἐτέρου τὸ ἔργον τοῦ ἀποστόλου μετὰ τῆς μνήμης αὐτοῦ οὐ μόνον παρέμειναν ἄχοι τοῦδε ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ βαίνουσι διαρκῶς ἀξανατόμα καὶ κραταιούμενα. Οἱ αἰῶνες, οἱ ὁποῖοι διαδέχονται ὁ εἰς τὸν ἄλλον, ἀντὶ νὰ ἐπισκιαζοσιν τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου προσθέτουσιν εἰς αὐτὸ διαρκῶς καὶ περισσοτέραν αἴγλην. Οἱ πιστοὶ τὸν αἰσθάνονται ἐτιζῶντα μετὰ τῶν αὐτῶν, τὸ παράδειγμα αὐτοῦ ἔξακολουθεῖ ἐμπνέον αὐτούς, οἱ δὲ καρποὶ τοῦ ἔργου του γίνονται ὀλονέν εὐχυμώτεροι. Ἐκάστη δὲ παρερχομένη γενεά, παρὰ πάσας τὰς ἀντιδράσεις καὶ τοὺς διωγμοὺς κατὰ τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἔχει διαρκῶς καὶ περισσοτέραν ἀνάγκην τῶν ἀληθειῶν ἐκείνων, διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ὁποίων εἰργάσθη ὁ μέγας ἀπόστολος, διότι εἶναι ἀπολύτως βέβαιον, συμφώνως πρὸς τοὺς λόγους τοῦ ἐτέρου τῶν κορυφαίων, ὅτι «οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία» οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» ἔκτος τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ ὁ Παῦλος καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἀθληταὶ τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως, ἀνεδείχθησαν ἀκατάβλητοι νικηταὶ καὶ θριαμβευταί.

ΑΡΧΙΜ. ΕΜΜ. Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΥ

Καθηγητὸς τῶν Θεολογικῶν
τοῦ ἐν Ν. Φιλαδέλφειᾳ γυμνασίου

[2]

Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΕΝ Τῇ ΑΣΚΗΣΕΙ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ ΑΥΤΟΥ

Τοιαύτην λοιπὸν ἐξουσίαν ἀσκει ὁ Πνευματικὸς ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτοῦ ὡς κριτοῦ. Πῶς δὲ ὀφείλει νὰ ἀσκήσῃ αὐτήν; Καὶ τὸ νὰ ἀθώωσῃ, καὶ τὸ νὰ μὴ ἀθώωσῃ τὸν ἐξομολογηθέντα ἁμαρτωλὸν ὁ Πνευματι-

κός Πατήρ, είναι πράξεις δικαιοσύνης, πράξεις δικαστικής. Είναι επομένως απαραίτητον ἡ Πνευματικὴ νὰ ἀκολουθήσῃ ἀπαρεγκλίτως τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὁρθῆς σκέψεως, τοῦ λογικοῦ, καὶ τῆς δικαιοσύνης, νὰ ἐνεργήσῃ δηλαδὴ μετὰ διακρίσεως καὶ φρονήσεως καὶ ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν κανόνων καὶ διατάξεων τῆς Ἐκκλησίας. Πρέπει νὰ δώσῃ συγχώρησιν εἰς τὸν ἔξομολογηθέντα χριστιανὸν ἢ ὄχι; Πρέπει νὰ «τοῦ θάλλῃ κανόνα» καὶ νὰ τὸν θέσῃ ὑπὸ ἐπιτίμιον, καὶ ὁποῖον ἐπιτίμιον ἢ κανόνα νὰ ἐπιβάλλῃ; Ὅλα αὐτὰ προϋποθέτουν ἀκριβῆ διάγνωσιν καὶ ἠθικὴν ἐκτίμησιν τοῦ ὑπὸ ἐξαγόρευσιν ἁμαρτήματος, καὶ πλήρη γνώσιν τῶν ἱερῶν Κανόνων, ἀλλὰ καὶ ἠθικὴν ἀκεραιότητα τοῦ Πνευματικοῦ.

Γενικῶς εἰπεῖν, ὡς ἀναφέρω καὶ εἰς τὸ Ἐξομολογητῆρίον μου, ὁ Πνευματικὸς θὰ δώσῃ πρόθυμος καὶ ἰλαρὸς τὴν συγχώρησιν: Μόνον εἰς ἔξομολογηθέντας ἐν πλήρει καὶ εἰλικρινεῖ μετανοίᾳ, παρέχοντας ἀποδείξεις τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν νὰ ἀποστῶσι τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν, εἰ δὲ καὶ ὄντας προθύμους νὰ ἐκτελέσωσι τὰ ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς διακελευόμενα. Διάφοροι Πνευματικοί, φυσικώτατα δὲ καὶ εἰς πλεῖστοι χριστιανοί, φρονοῦσιν ὅτι ἀρκεῖ νὰ διηγηθῇ τις ἐνώπιον τοῦ Πνευματικοῦ τὸ ἁμάρτημά του, ὥστε νὰ θεωρηθῆται ἄξιος νὰ συγχωρηθῇ. Ὅχι διότι ἡ ἔξομολόγησις τοῦ ἁμαρτωλοῦ δὲν εἶναι ἀνακρίνωσις ἢ διήγησις ἀπλῆ, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο κατηγορία ἑαυτοῦ, ἀπειτούσα ἐπομένως δάκρυα καὶ συντριβὴν καὶ πραγματικὴν μεταμέλειαν. Δὲν ἀρκεῖ δὲ μόνον καὶ πάλιν νὰ δεῖξῃ ἀπλῶς μεταμέλειαν ὁ ἔξομολογούμενος χριστιανός, μηδὲ νὰ δακρῶνῃ ἀπλῶς. Τὰ δάκρυα καὶ ἡ συντριβὴ τοῦ μετανοούντος πρέπει νὰ εἶναι ἐκδηλώσεις ὄχι ἀπλῶς διότι ὑπέπεσον εἰς πράξεις ἐφαμάρτους, ἀλλὰ τῆς ἀγάπης ἢ γὰρ πρὸς τὸν Χριστόν. Ὁ Πνευματικὸς Πατήρ καλεῖται νὰ διαγνώσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὴν ἀγάπην, τὴν ἐποίαν οὗτος ἔχει πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σοβαρῶς θὰ λάβῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις του ὡς γνώμονα τὴν ἀγάπην ταύτην. Μόλις δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ λεχθῇ ὅτι ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸν ἄνευ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπείδος εἰς Αὐτὸν εἶναι ἐντελῶς ἀσύστατος.

Ὁ Πνευματικὸς Πατήρ πρέπει νὰ ἔχῃ πάντοτε κατὰ νοῦν τὴν δραματικὴν ἐκείνην εἰκόνα τῆς ἁμαρτωλοῦ γυναικός, ἣτις «ἐπιγνοῦσα ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, καὶ σπᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, ἤρξατο θρῆχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξί τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμικσσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειψε τῷ μύρῳ». Βαθύτατα δὲ πρέπει νὰ ἐντυφᾶ εἰς τὴν περὶ τῆς ἁμαρτωλοῦ ταύτης γυναικός συνομιλίαν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ τοῦ φιλοξενούντος αὐτὸν Σίμωνος. Ὅτε ὁ Φαρισαῖος οὗτος εἶδε τὴν ἁμαρτωλὸν γυναῖκα νὰ προβαίῃ εἰς ἃς εἶπομεν ἐκδηλώσεις μετανοίας καὶ ἀγάπης καὶ τιμῆς πρὸς τὸν Χριστόν, κέλεται ἐν ἑαυτῷ λέγων: Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνω-

σκον ἂν ποταπὴ ἦ γυνή, ἣτις ἀπτεται αὐτοῦ ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστὶ! Τί ἔμωσ ἀπεκρίθη εἰς αὐτὸν ὁ Χριστός; «Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν». Ὁ δὲ Φαρισαῖος λέγει: «Διδάσκαλε, εἰπέ». Καὶ λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς: «Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῆ τινε: ὁ εἰς ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πενήκοντα. Μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν, εἰπέ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει;» Καὶ ἀποκρίνεται ὁ Σίμων: «Ἵπολαμβάω ὅτι ὁ πλεῖον ἐχαρίσατο». «Ὁρθῶς ἔκρινας», τῷ λέγει ὁ Σωτήρ. Καὶ ἀφοῦ ἐστράφη πρὸς τὴν γυναῖκα, λέγει πρὸς τὸν Σίμονα μετὰ ἄλλων ὅτι: «Ἀφένονται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησε πολὺ». Λέγει δὲ καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα: «Ἀφένονται σοί αἱ ἁμαρτίαι». «Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε» πορεύου εἰς εἰρήνην». Ταῦτα ἔχων ὁ πρὸς αὐτοῦ ὁ Πνευματικὸς, ὅταν πρόκηται τὰ κρίνη, ἂν πρέπει νὰ δώσῃ ἢ νὰ ἐπιφυλαχθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ δώσῃ τὴν «ἀφεσιν» εἰς τὸν ἁμαρτωλόν, θὰ ἴσταιται πραγματικῶς εἰς τὸ ὕψος τοῦ χριστομιμήτου λειτουργήματος αὐτοῦ.

Ὁ Πνευματικὸς θὰ ἐπιφυλαχθῇ νὰ δώσῃ συγχώρησιν, νὰ ἀναγνώσῃ δηλαδὴ τὴν γνωστὴν Συγχωρητικὴν Εὐχὴν ἐπὶ τὸν ἔξομολογούμενον, ἐάν: 1ον διαγνώσῃ ὅτι ὁ ἔξομολογούμενος δὲν γνωρίζει θεμελιωδεστάτας ἀληθείας τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πίστεως: — 2ον ἐὰν ἀντιληφθῇ ὅτι ἔχει ἐνώπιον αὐτοῦ ἄνθρωπον, ὅστις δὲν δεικνύει ἔχνος συντριβῆς, ἀλλὰ παρουσιάζεται θρασύς, ἀθυρόστομος Φαρισαῖος, μὲ ἐπίμονον τάσιν αὐτοδικαίσεως. Θὰ φανῇ, ἂν ὁ ἔξομολογούμενος παρουσιάζῃ τελωνικὴν διάθεσιν καὶ ὕψος ἢ φαρισσαϊκὴν, καὶ ὁ Πνευματικὸς θὰ πράξῃ ἀναλόγως: — 3ον ἐὰν ἔχῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ἄνθρωπον, ὅστις πίπτει ἐπανειλημμένως εἰς τὸ αὐτὸ ἁμάρτημα χωρὶς νὰ καταβάλλῃ προσπάθειάν τινα διόρθώσεως: — 4ον θὰ ἐπιφυλαχθῇ νὰ δώσῃ συγχώρησιν εἰς ἔξομολογούμενον, περὶ τοῦ ὁποῖου ἐσχηματίζετο δακρύως τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἔξομολόγησις του δὲν ἦτο εἰλικρινής: — 5ον ὁμοίως δὲν ἀρμόζει συγχώρησις εἰς ἔξομολογούμενον, ὅστις, ἐνῶ αὐτὸς ζητεῖ παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Πνευματικοῦ τὴν ἀφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν του, αὐτὸς ἐπιμένει νὰ συγχωρήσῃ τὸν πταίσαι-τα εἰς αὐτὸν ἢ νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον διέπραξεν εἰς ἄλλους. Τοῦτο δέ, ὡς εἶναι γνωστόν, τοῦ Κυρίου λέγοντος: «Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ Οὐράνιος. Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν». — 6ον τέλος, ὁ Πνευματικὸς θὰ ἀποφύγῃ νὰ δώσῃ συγχώρησιν, εἰς ἐκείνου: αἱ ὁποῖαι, ἐν εὐρίσκονται πρὸ τοῦ χείλους τῆς πτώσεως, ἢ παγιθεῖνται ὑπὸ τὸ κράτος τῆς κακῆς συνήθειας ἢ τῆς κακῆς «εὐκαιρίας» δὲν δεικνύουσι διάθεσιν νὰ ὑπεκφύγωσιν αὐτάς⁹.

1. Λουκ. 7 36—50.

2. Ματθ. 6 14—15.

3. Ἀρχιμ. Ἐμμανουήλ Ἱ. Καρκαθίου, καθηγητοῦ τῶν Θεολογικῶν τοῦ ἐν Νέᾳ Φιλαδέλφειᾳ Ἀθηνῶν γυμνασίου, Ἐξομολογητῆριον, Τόμ. Α' Ἐν Ἀθήναις, 1940, σελ. 104.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ Πνευματικοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ ἐξομολογηθέντος θὰ ἔχη τὴν μορφήν στοργικῆς ἀναβολῆς, ἕως ὅτου ὁ ἁμαρτωλὸς παράσχη δείγματα τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συγχώρησιν διαθέσεων καὶ περιστατικῶν. Πρέπει ὁμῶς νὰ σκεφθῆ τις τὴν βαρύτητα καὶ τὴν εὐθύνην τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως, ἵνα γίνῃ ἀντιληπτὸν πόσον ὁ Πνευματικὸς πρέπει νὰ εἶναι «σωφρονῶν καὶ ἱματισμένος» ἐν τῇ ἀσκήσει.

B'

Ἐισερχόμεθα εἰς τὸ δευτέρον σημεῖον : Ὁ Πνευματικὸς ἐνῶ διδάσκει τὸν ἐξομολογούμενον. Ἐίπομεν ἀρχόμενοι ὅτι ὁ Πνευματικὸς Πατὴρ δὲν εἶναι μόνον δικαστὴς, εἶναι καὶ διδάσκαλος. Ὅφείλει δηλαδὴ νὰ διαφωτίσῃ τὸν ἁμαρτωλὸν περὶ τῶν κινδύνων τῆς ἀμαρτίας, καὶ ὡς τις καλὸς ἄγγελος νὰ ἐδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ. Θὰ συμβουλεύσῃ, θὰ ἐλέγξῃ, ἔστιν ὅτε καὶ θὰ ἀπειλήσῃ. Θὰ συζητήσῃ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ θὰ κινήσῃ αὐτὸν εἰς ἀνάνηψιν καὶ πρὸς ἀποφάσεις γενναίας καὶ θεοφιλεῖς. Θὰ φέρῃ αὐτὸν εἰς θέσιν νὰ μισήσῃ τὴν ἀμαρτίαν καὶ νὰ περιπτυχθῇ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν θεάρεστον ἐν γένει βίον. Ἐννοεῖται οἷοθεν ὅτι τὸ καθήκον τῆς διδασκαλίας γίνεται ἔντονον, ὅταν ὁ Πνευματικὸς πατὴρ συναντήσῃ παρὰ τῷ ἐξομολογουμένῳ θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ἀγνοίαν.

Ταῦτα πάντα ἀπαιτοῦσι σοβαρὰν προπόνησιν τοῦ Πνευματικοῦ εἰς τὸ μέγα ἔργον του, τὸ ὅποιον εἶναι ἔργον σωτηρίας ψυχῶν. Ἄλλὰ καὶ προσωπικότητα τοῦ Πνευματικοῦ ἠθικὴν καὶ πρότυπον. Ποῖον κύριος θὰ ἔχη ὁ Ἐξομολογῶν Πνευματικὸς πρὸς τὸν ἐξομολογούμενον ἁμαρτωλὸν, ἐάν θὰ δύναται νὰ εἴπῃ οὗτος πρὸς ἐκεῖνον, «Ἰατρέ, θεράπευσον πρῶτον σεαυτόν», καὶ τὸ ἄλλο, «Ἄλλων ἰατρός, αὐτὸς ἔλκεσι δρούων»; Ἀφίνω ὅτι εἰς τὸν Πνευματικόν, ὁ ὁποῖος παρουσιάζει βίον καὶ πολιτείαν ἀνακόλουθον πρὸς τὸ ἀξιωμακὸν του, ὁ χριστιανὸς δὲν θὰ προσέλθῃ, ἐπὶ μεγίστη τῆς Ἐκκλησίας βλάβῃ, ἀλλὰ καὶ ἂν προσέλθῃ, ὠθούμενος ἐκ τῆς θρησκευτικῆς αὐτοῦ εὐλαβείας, πῶς θὰ ἐπιδράσῃ ἐπ' αὐτοῦ, ἐάν διδάξῃ ὅτι αὐτὸς ἐν τῇ ζωῇ δὲν τηρεῖ τὴν ποδοπατεῖ; Πῶς θὰ συστήσῃ εἰρήνην Πνευματικὸς διαπληκτιζόμενος, φίλους, τρόφιμος τῶν δικαστηρίων; Πῶς θὰ ἀσκήσῃ ὁ Πνευματικὸς σωτηριώδῃ ἐπίδρασιν ἐπὶ ἐξομολογούμενου μεθύσου, ἐάν αὐτὸς δὲν ἀσκήσῃ ἐγκράτειαν; Βεβαίως, ἡ Θεία Χάρις ἐνεργεῖ καὶ δι' ἀναξίων· καὶ οὐδεὶς τὸ ἀμφισβητεῖ. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἄνθρωπος καὶ σκανδαλίζεται. Ὅπου δὲ ὑπάρχει τὸ σκάνδαλον, τὸ ὀρθοποδεῖν μόνον ὡς ἠθικὸς ἀθλὸς δύναται νὰ κατορθωθῇ. Ἄλλ' οἱ ἀθλοὶ εἶναι κατορθώματα σπάνια· τὸ δὲ κοινότερον μέσον ἐπιδράσεως εἶναι τὸ καλὸν παράδειγμα. Αὐτὸ εἶναι ἡ διδασκαλία ἢ ζῶσα, ἢ διὰ τῶν πραγμάτων. Καὶ ὁ Πνευματικὸς Πατὴρ, καθὼς ἐν γένει ὁ κληρικὸς, πρέπει νὰ εἶναι ἐν τῇ Κοινωνίᾳ ὁ τύπος ἄνθρωπος, τὸ πρότυπον τοῦ χριστιανοῦ. Τότε ἔρχεται καὶ εἰς ἐνίσχυσιν ἢ διὰ τοῦ λόγου διδασκαλία. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ Κύριος ὅτι «οὐ πᾶς ὁ λέγων, Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς ἡμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς», ἔχει

ἰδιάζουσαν τὴν ἐφαρμογὴν διὰ τὸν Πνευματικόν· ὄχι μόνον αὐτὸς δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν «βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν», ἀλλ' οὐδὲ δύναται, τὸ καθ' ἑαυτὸν νὰ εἰσγάγῃ ἄλλον εἰς αὐτήν. Ὅχι διότι, ἐπαναλαμβάνω, ἡ Χάρις δὲν ἐνεργεῖ καὶ δι' αὐτοῦ, ἔστω καὶ ἀναξίου, ἀλλὰ διότι ὁ ἁμαρτωλὸς, ὡς τὰ πολλά, ἀδυνατεῖ νὰ οικειοποιηθῇ τὴν Χάριν, ἢ ποῖα τῷ μεταγγίζεται διὰ τοιούτων ἀνοικείων μέσων καὶ ὀργάνων, οἷοι Πνευματικοὶ καὶ Ἰερεῖς διαψεύδοντες διὰ τοῦ βίου τὰ ὑπ' αὐτῶν διδασκόμενα διὰ τοῦ λόγου. Μὴ λησμονώμεν κατ' ἀκολουθίαν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ Κύριος, ὅτι «πολλοὶ μὲν εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί»· ὅ ἐστι μεθερμηνεύμενον, καὶ ἰσχυρὸν καὶ σήμερον, καὶ πάντοτε, ὅτι πολλοὶ μὲν δύνανται νὰ φέρωσι τὸ ὄνομα καὶ τὸν τίτλον τοῦ χριστιανοῦ, δὲν εἶναι ὁμῶς καὶ ὄλοι οὗτοι, ὀλίγοι εἶναι, οἱ ὄντες πραγματικοί, ἀναγεγεννημένοι ἐν πρᾶγματι, χριστιανοί. Μικρὰ προσοχὴ εἰς τὸν βίον δυστυχῶς θὰ δεβαιώσῃ περιτράνωσιν τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ζῶμεν ὄλοι τὴν ζωὴν τοῦ Χριστοῦ; Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μετὰ παρρησίας τὸ τοῦ μακαρίου Ἀποστόλου Παύλου «Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός»; Συναντῶμεν συχνὰ εἰς τὸν βίον «ἀνθρώπους τῆς Χάριτος»; χριστιανούς, ὡς μικρογραφίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Λέγω τοῦτο, διότι «ἄνθρωποι τῆς Χάριτος», χριστιανοὶ ἀναγεγεννημένοι πρᾶγματι, οὐδεμίαν προσοχὴν θὰ δώσωσιν εἰς τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἱερέως καὶ αὐτοῦ τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς. Μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, ὡς δικαιολογία τοῦ νὰ μὴ προσέρχωνται διάφοροι εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, φέρεται ἡ δαιμονική σκέψις ὅτι : «δὲν πάω νὰ ἐξομολογηθῶ, γιατί θὰ τὰ πῆ ὁ παπᾶς ὅτι θὰ τοῦ εἴπω». Ὁ Θεὸς βεβαίως νὰ φυλάττῃ ἀπὸ τοιούτων ὀλισθημάτων, ὀλισθηματικῶδες νὰ δημοσιεύῃ δηλαδὴ ὁ Πνευματικὸς μυστικὰ τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως. Ἀλλὰ τονίζω, ὅτι ὁ ἀναγεγεννημένος χριστιανός, ὁ χριστιανὸς τῆς Χάριτος, καὶ ὄχι τῶν τύπων, καὶ ἂν ἀκόμη εἶχεν ἐνώπιόν του Πνευματικόν ἀκριτόμυθον, αὐτὸς οὐδόλως θὰ ἐταράσσεται, οὐδὲ θὰ ἐσκανδαλίζεται, διότι αὐτὸς οὗτος δημόσια ὁμολογεῖ ἐν συντριβῇ καὶ ταπεινώσει τὰ ἁμαρτήματα αὐτοῦ, ἐν δάκρυσι καὶ στεναγμοῖς, καὶ «οὐδὲν μέλει αὐτῷ», ἴσως μάλιστα καὶ ἀνακουφίζεται, ὅταν καὶ αὐτὸς ὁ Πνευματικὸς δημοσιεύῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ διαπραχθέντα ἁμαρτήματα. Ἀλλὰ ποῦ εἶναι οἱ τοιοῦτοι χριστιανοί; Ποῦ συναντῶμεν τοιαύτην ἐσωτερικὴν χριστιανικὴν ζωὴν ἐν τοιαύτῃ ταπεινώσει; Διὰ τοῦτο, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ἡμῶν πάντοτε τὸ συνήθως συμβαῖνον ὀφείλομεν νὰ μὴ δίδωμεν πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ.

(Συνεχίζεται)

ΑΙ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΤΗΣ ΠΟΜΠΗΙΑΣ

[2]

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΧΡΙΣΤ. ΜΝΗΜΕΙΟΝ

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον περιεγράψαμεν τὸ ἐνδιαφέρον εὑρημα τοῦ παρὰ τὴν Πομπηίαν τῆς Ἰταλίας Ἡρακλείου καὶ ἤδη ἀπομένει νὰ ἐξετασθῇ τί

θὰ ἠμποδίζε νὰ δεχθῶμεν, ἔτι τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶναι χριστιανικόν.

Τρία τινὰ θὰ ἦσαν ἐναντίον τῆς ἐκδοχῆς, καθ' ἣν ὁ σταυρὸς εὗτος προέρχεται ἐκ χριστιανῶν. Πρῶτον ἐάν ἦτο ἀδύνατον ἤδη πρὸ τοῦ 79 μ. Χ. νὰ ὑπῆρχον χριστιανοὶ ἐν Ἡρακλείῳ, δεύτερον ἐάν ἀποκλείεται ἀπολύτως νὰ ἐχρησιμοποιῶν οἱ χριστιανοὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸ σύμβολον τοῦ σταυροῦ καὶ τρίτον ἐάν τὸ σχῆμα τοῦ εὐρεθέντος σταυροῦ ἦτο τοιοῦτον. ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ χριστιανικὴ αὐτοῦ προέλευσις.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πρῶτον, δηλαδή, τὴν δυνατὸτητα τῆς ὑπάρξεως χριστιανῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἤδη πρὸ τοῦ ἔτους 79 μ. Χ., ἦτοι πρὸ τῆς ἐκ τῆς ἐκρήξεως τοῦ Βεζουβίου μεγάλης καταστροφῆς τῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐπισυμβάσης, αὕτη εἶχεν ἐξετασθῆ καὶ ἄλλοτε ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐν Πομπηῖα γεινομένων ἀνασκαφῶν¹. Προσφάτως δὲ ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα καὶ αὐθις ἐκ τοῦ αὐτοῦ εὐρεθέντος κρυπτογραφήματος, τοῦ λεγομένου τύπος τοῦ Sator². Τὸ συμπέρασμα τῶν γενομένων μελετῶν εἶναι ὅτι ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων (κεφ. 28, 13-14) γνωρίζομεν ὅτι εἰς Ποτιόλους, κειμένους μόλις 22 χιλιόμετρα βορειότερον τοῦ Ἡρακλείου, ὑπῆρχε χριστιανικὴ κοινότης, ἥδη πρὸ τοῦ 60 μ. Χ., οὐδαμῶς ἀποκλείεται νὰ ὑπῆρχε τοιαύτη καὶ ἐν Πομπηῖα καὶ ἐν Ἡρακλείῳ. Ἐπομένως δυσκολία οὐσιαστικῶς δὲν ὑφίσταται ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο, παραδοχὴ δὲ τοῦ ἐναντίου θὰ ἐσήμαινε προκατάληψιν ἀπολύτως ἀδικαιολόγητον.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ δεύτερον σημεῖον, ἦτοι τὴν δυνατὸτητα τῆς ὑπὸ τῶν χριστιανῶν χρησιμοποίησεως τοῦ συμβόλου τοῦ σταυροῦ κατὰ τὴν πρῶτον ταύτην ἐποχὴν θεδαίως δὲν ἔχομεν ἄχρι τοῦδε οὐδεμίαν σαφῆ μαρτυρίαν. Ἐμμέσως ὅμως δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς τὴν ἐκδοχὴν ὅτι οἱ χριστιανοί, ὑπὸ ὠρισμένας προϋποθέσεις, μεταχειρίζοντο τὸν σταυρὸν καὶ ὡς σύμβολον αὐτῶν, συμπραίνοντες τοῦτο ἐφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῆς θαυταίας εὐλαθείας, τὴν ὁποίαν δεικνύουσι πρὸς τὸν σταυρὸν οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ συγγραφεῖς, ἐφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς θέρηης μετὰ τῆς ὁποίας ἀπολογοῦνται οὗτοι πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς ἔθνικοὺς ὑπὲρ τοῦ σχήματος τοῦ σταυροῦ³. Οὕτως ἤδη ἀπὸ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἄρχεται διαφανομένη ἡ τιμὴ αὕτη πρὸς τὸν σταυρὸν, ἂν καὶ δὲν εἶναι ἔτι σαφές ἂν αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸν σταυρικὸν τοῦ Κυρίου θάνατον ἢ καὶ αὐτὸν τὸν Σταυρὸν⁴. Ἀπὸ τοῦ Ἰγνατίου ὅμως αἱ ἐκφράσεις γίνονται σαφέστεραι⁵, παρὰ δὲ τῇ λεγομένῃ ἐπιστολῇ τοῦ Βαρνάβα, ἦτοι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 6'

αἰῶνος, εἶναι πλέον ἀπολύτως σαφές, ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἔχει ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὸν Σταυρὸν καὶ ὄχι τὴν Σταύρωσιν τοῦ Κυρίου⁶.

Ἄλλως τε εἶναι γνωστὸν ὅτι τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ οἱ χριστιανοὶ τοῦ 6' αἰῶνος ἐποιούνοτο συγχρότατα χρῆσιν, κατακλινόμενοι καὶ ἐγειρόμενοι ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνδεδυμένοι καὶ ἀποδυόμενοι, ἐμβαίνοντες εἰς τὸ λουτρόν, καθήμενοι εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ γενικῶς εἰς πᾶσαν σπουδαίαν περίστασιν τῆς ζωῆς των⁷. Ὅστε εἶναι φυσικὸν νὰ συμπεράνη τις ὅτι οἱ χριστιανοί, ἐφ' ὅσον τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ ἐποιούνοτο χρῆσιν τόσον συχνά, καὶ τόσον σεβασμὸν δεικνύουσι πρὸς αὐτὸν καὶ τόσον ζῆλον παρυσιαζέουσι ἀπολογούμενοι περὶ τοῦ σχήματος αὐτοῦ⁸, ἐποιούνοτο χρῆσιν καὶ τοῦ συμβόλου τοῦ σταυροῦ.

Τέλος καὶ ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἡρακλείου οὐδεμία παρουσιάζεται δυσκολία, ἵνα ἐκληφθῆ οὗτος ὡς χριστιανικός, διότι τὸ σχῆμα του εἶναι ἐν ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γνωστῶν εἰς τοὺς χριστιανούς οχημάτων τοῦ σταυροῦ, τὰ ὅποια ἦσαν ἐ σταυρὸς σχήματος Γ καὶ ὁ +⁴.

Κατὰ ταῦτα οὐδὲν ὑπάρχει ἐμπόδιον, ἵνα δεχθῶμεν ὅτι ὁ εὐρεθεὶς ἐν Ἡρακλείῳ σταυρὸς εἶναι χριστιανικός, καθιστάμενος τοιοτοτρόπως ἐν ἐκ τῶν σπουδαιότερων εὐρημάτων τῆς χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας τῶν νεωτέρων χρόνων.

I. I. K.

1. Πρὸλ. 9,8 καὶ 12,1 ἐξ.

2. Πρὸλ. Tertull. de corona 3, κ.α.

3. Ἴδε Ἐπιστολὴ Βαρνάβα, 12,1 ἐξ. Ἰουστ. Α' Ἀπολ. 55,4, Διάλογος 90,4 ἐξ. κλπ.

4. Ἴδε Ἰερ. Κοτσώνη ε. α.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιτομή τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας

Τμήμα Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1940

Ἄριθ. Πρωτ. 58830

Περὶ ἐκκλησιασμοῦ τῶν μαθητῶν

Πρὸς τοὺς κ.κ. Διευθυντὰς τῶν Σχολῶν

Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43481 τῆς 13 Μαΐου 1939 ἡμετέρας ἐγκυκλίου Διαταγῆς καθωρίσαμεν ὅπως καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἢ τοῦλάχιστον ἀνά δεκαπενθήμερον ἐνεργῆται ὑποχρεωτικῶς ἐκκλησιασμός τῶν μαθητῶν τῶν ὑφ' ὑμᾶς σχολῶν, χάριν τῆς ἐμπεδώσεως ἐν αὐτοῖς τῆς πίστεως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς καὶ Χριστιανικῆς Ὁρθοδόξου ἐκκλησίας μας. Διὰ τῆς παρουσίας ἐπιθυμοῦμεν καὶ αὐθις νὰ τονίσωμεν ὑμῖν ὅτι ἀποδίδομεν ὅλως ἰδιάζουσιν σημασίαν εἰς τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καθιερωθέντος ὡς ἄνω μέτρου. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε ἐλάχιστοι ἐξ ὑμῶν ὑπέβαλον ἡμῖν σχετικὰς ἀναφορὰς παραγγέλομεν, ὅπως ἅμα τῇ λήψει τῆς παρουσίας, ἀναφέρομεν ἡμῖν τίνα μέτρα ἐλάβετε καὶ εἰς τίνας ἐνεργείας προσέβητε διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Διαταγῆς μας ταύτης, ἥς τὴν πι-

1. Τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου παλαιότεραν βιβλιογραφίαν ἴδε παρὰ A. v. Harnack, Mission und Ausbreitung des Christentums, ἐκδ. 4η, 1924, σ. 621, σημ. 8.

2. Ἴδε D. Mallardo, La Questionne dei cristiani a Pompei ἐν Rivista di Studi Pompeiani, 1934-1935. Περὶ κρυπτογραφήματος ἴδε Ἰερων. Κοτσώνη, Τὰ χρονολογικὰ ζητήματα τοῦ σταυροῦ σ. 60 ἐξ.

3. Περὶ τοῦτου ἴδε Ἰερ. Κοτσώνη ε. α. σ. 29 ἐξ.

4. Πρὸλ. Α' Κορ. 1,18, Γαλ. 6,14

5. Πρὸλ. Ἐπιστολὴ πρὸς Ἐφ. 9,1 καὶ Σμων. 1,1.

στην ἐφαρμογήν ἐνεπιστεύθημεν εἰς ὑμᾶς ὑπὸ προσωπικὴν σας εὐθύνην.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ν. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

«Ὁ τρώσας καὶ ἰάσεται».

Εἶναι γνωστὴ ἡ παρὰ τοῖς ἑτεροδόξοις κρατούσα γνώμη, ὅτι ἡ Βυζαντινὴ θεολογία στερεῖται παντελοῦς πρωτοτυπίας καὶ ὅτι οἱ Βυζαντινοὶ θεολόγοι δὲν πράττουσιν ἄλλο τι εἰμὴ νὰ ἀναμασσῶσι τὰ ὑπὸ τῶν ἰ. πατέρων λεχθέντα καὶ ἐπομένως τὰ ἔργα τῶν στεροῦνται ἀξίας. Ἐναντίον τῆς ἐκδοχῆς ταύτης, ἥτις ὡς μὴ ὄφελε νιοθειῆθῃ καὶ ὑπὸ πολλῶν ὀρθοδόξων λογίων, καὶ δὴ καὶ Ἑλλήνων, ἀντεπεξέρχεται ἐντόνως εὐτυχῶς αὐτὴ αὐτὴ ἡ ἑτερόδοξος ἐπιστήμη σήμερον καὶ πρὸ παντός ἡ ὁρμαιοκαθολικὴ. Οὕτως ἐν τῷ προσφάτῳ ἐκδοθέντι ἔργῳ του Vorsehung und Vorherbestimmung in der theologie. Literatur der Byzantiner ὁ Βενεδικτῖνος θεολόγος H. Beck κατακλείει τὴν συστηματικὴν ἐκθεσιν τῆς περὶ θείας προνοίας Βυζαντινῆς θεολογίας διὰ τῆς ἐξῆς σπουδαίας διαπιστώσεως «τοῦ πνευματικοῦ βᾶθους καὶ τῆς αὐτοτελείας τῆς Βυζ. θεολογίας». «Τὰ παραδείγματα ταῦτα ἐξαρκοῦσι νὰ δείξωσιν, ὅτι οἱ Βυζαντινοὶ θεολόγοι δὲν ἐξελάμβανον ἐπιπολαίως τὰ προβλήματα, ὅτι διανοίαι οἶαι αἱ τοῦ Φωτίου καὶ τοῦ Σχολαστικῶν δὲν ἤρκοῦντο εἰς προχείρους λύσεις θεολογικῆς μετριότητος καὶ ὅτι ἐν Βυζαντίῳ εἰς τὴν λύσιν τοιούτων ζητημάτων ἐχρησιμοποιοῦντο ἐπιστημονικὰ μέσα, ἅτινα ἡ Δύσις ἐγνώρισε μόλις ἐν τῷ αἰῶνι τῆς Ἀναγεννήσεως» (σελ. 253). Ὁ δὲ γνωστὸς φιλόλογος G. Stadtmüller, κρίνων τὸ ἔργον τοῦτο ἐν τῇ Theol. Lit. Zeitung (1940 σελ. 138—43), παρατηρεῖ, πρὸς τοῖς ἄλλοις τὰ ἐξῆς. «Σπουδαιότερα φαίνεται μία ἄλλη θεμελιώδης διαπίστωσις τοῦ συγγραφέως, ἥτις πρέπει ἐπιτονώτατα νὰ ἀναδειχθῇ, ὅτι δηλ. διὰ τοῦ παραδείγματος τῆς περὶ προνοίας θεολογίας κατέδειξε πόσον πεπλανημένη εἶναι ἡ ἀπὸ μακροῦ κυκλοφοροῦσα ἄκριτος κρίσις περὶ τῆς δῆθεν πνευματικῆς ὑποτελείας τῆς Βυζαντινῆς θεολογίας («wie irrig das seit langem kritiklos weitergeschleppte Urteil über die angebliche geistige Unselbstständigkeit der Byz. Theologie ist» (στ. 143).

Ἀλλὰ καὶ ἄλλος ὁρμαιοκαθολικὸς θεολόγος, ὁ M. Tarchnisvili, ἐν τῇ πρὸ τινων μόλις μηνῶν ἐκδοθείσῃ συλλογῇ θεολογικῶν πραγματειῶν ὑπὸ τὸν τίτλον Der christliche Osten, ἀνομολογεῖ ὅτι ἐν τῷ Βυζαντίῳ «ἡ δημιουργικὴ μεγαλοφυΐα... δὲν ἐξέλιπεν, ἀλλ' ἐπὶ τινων πεδίων ἐδημιούργησεν ἕψηλὰς ἀξίας, αἵτινες ἀπεδείχθησαν πολὺ σπουδαῖαι εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν» καὶ ἀναφέρει τὰ δυνάματα Λεοντίου τοῦ Βυζαντίου, Ἀναστασίου τοῦ Ἀντιοχείας, Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Θεοδώρου τοῦ Σιουδίτου, Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ, Ἐθαγρίου τοῦ Ποντικοῦ, Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, Ψευδοδιονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου κ. ἄ.

Διάψευσις εἰδήσεως

Ἡ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένη ἐφημερὶς «Καθολικὴ» ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 8 Φεβρουαρίου 1940 ἀνεγράφεν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας διοργανούμενον ὀκταήμερον τῶν προσερχῶν ἐπὲρ τῆς Ἐνώσεως, ὅτι «πολυάριθμοι ἐπίσης ἱεράρχαι κληρικοὶ καὶ μοιαὶ διαφόρων χωρῶν ἐτέλεσαν ἐπίσης τὴν Ὀγδοάδα, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ μία μονὴ τοῦ Ἁγίου Ὁρους». Ἡ Ἱερὰ δὲμος Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἄθω διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 116 καὶ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐγγράφον τῆς πρὸς τὴν Διωκτικὴν Ἁγίου Ὁρους ἀναφέρει ὅτι «ἐν Ἀγίῳ Ὁρει εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῶσι τὰ ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος δημοσιεύματα καὶ ἐπομένως ταῦτα εἶναι φῆμαι ἀνυπόστατοι καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως εὐαρεστούμενοι διαφεύσῃτε τὴν ὑπὸ κρίσειν τυχόν δημοσιευθεῖσαν τοιαύτην εἴδησιν».

Ἡ συνέχουσα δύναμις

Ὁ αἰδ. Roswell P. Barnes, Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ, ὅστις πρὸ τινος ἐταξείδενυσεν εἰς Ἑυρώπην, ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Συμβουλίου τοῦτου καὶ ἐπεσεκέρθη τὴν Ἑλβετίαν, τὰς Κάτω Χώρας, τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Γαλλίαν, ἀνεκοίνωσεν ὅτι σχεδὸν πανταχοῦ ἐν Ἑυρώπῃ αἱ χριστιανικαὶ δυνάμεις ἀσχοῦσιν εὐεργεικῆν ἐπιδρασίαν καὶ μετριάζουσι τὰς ἐκ τοῦ πολέμου προξετούμενας θλίψεις καὶ τὴν ἀναπόφευκτον ψυχολογικὴν ἀκαταστασίαν. «Ἐξω πάσης πολιτικῆς, ἐδήλωσεν ὁ αἰδεσιμ. κ. Barnes, οἱ χριστιανοὶ τῆς Ἀμερικῆς κατανοοῦσι τὰς θλίψεις τῆς Ἑυρώπης καὶ οὐδόλως ἀδιαφοροῦσιν. Ἡ συμπάθεια αὐτῆ τῶν Ἀμερικανῶν ὀφείλεται ἀναμφιβόλως, κατὰ μέγα μέρος, εἰς τὴν ἐπ' ἐσχάτων παρατηρουμένην ἀνάπτυξιν τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως». Καὶ κατέληξε διὰ τῆς ἐξῆς σημαντικῆς διαπιστώσεως. «Ἡ ἀληθὴς ἀδελφωσύνη μετὰ τῶν χριστιανῶν δὲν κατεστράφη ὑπὸ τοῦ πολέμου. Τοῦτο ἀνιελήφθη καλῶς ἐκ τῶν μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν τῶν ἐμπολέμων χωρῶν συζητήσεών μου». Ἴδού λοιπὸν ὅτι ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου ἡ μόνη συνέχουσα τὸν ἐμπολέμους δύναμις ἦτο ἡ εἰς Χριστὸν πίστις, ἡ τόσον καταπολεμηθεῖσα εἰς τὰς ἐμπολέμους σήμερον χώρας. Καὶ εἶναι καὶ ἡ μόνη ἀπομένουσα ἐλπὶς διὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον, ἐὰν δὲν θέλωμεν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν νὰ ἔχωμεν ἐπανάληψιν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων.

* Ὡς ἐγράψαμεν ἤδη εἰς προηγούμενον φύλλον, παρὰ τὰ διεθνή γεγονότα, οὐδεμία ὑψοὺς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἐν Ρωσσίᾳ διεξαγόμενον ἀντιθρησκευτικὸν πόλεμον. Ἀντιθέτως ἐκαστὴ παρερχομένη ἡμέρα σημεῖοι νέαν δρᾶσιν ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τούτῳ καὶ ἀποκαλύπτει τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν τῶν μπολσεβίκων, ὅπως δι' ἀμειλικτοῦ πολέμου ἐναντίον πάσης θρησκείας, ἐπιτύχωσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν. Οὕτω τὸ ἐν Μόσχᾳ συνεληθὸν 25ον συνέδριον τῆς Διαθνῶς τῶν Κομμουνιστικῶν Νεολαίων ἀπεφάσισε μετὰ τῶν ἄλλων: «Οἱ ἀνθρώποι τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ πάσης φύσεως αἱρετικοὶ προσπαθοῦσι νὰ δηλητηριάσωσι τὴν συνείδησιν τῶν νέων καὶ τῶν παιδῶν διὰ τοῦ δηλητηρίου τῆς θρησκείας. Θὰ καταφέρωμεν ἀποφασιστικὸν πλῆγμα κατὰ τῆς ἀνατρεπτικῆς ἐργασίας τῶν ἐχθρῶν τῆς λαϊκῆς διαφωτίσεως. Ἄς ἐντείλωμεν τὴν ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν».

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος κατὰ τὸ διορθεῖσαν δεκαπενθήμερον συνήλθεν εἰς τέσσαρας τακτικάς συνεδριάσεις, ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος κατήρησε τὸν προκαταρκτικὸν κατάλογον τῶν πρὸς ἀρχιερατεῖαν ἐκλογίμων, τὸν ὅποιον συμφώνως τῷ νόμῳ, ἐκoinοποίησεν ἐγκυκλίως πρὸς τοὺς Σεβ. ἱεράρχας, ἵνα οὗτοι μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου ἐπιφέρωσιν ἐπ' αὐτοῦ τὰς παρατηρήσεις των.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐχορήγησεν ἀδείας εἰς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Δημητριάδος δεκαπενθήμερον, Πολυανῆς, Ἀργοῦδος καὶ Τριφυλίας ἀνά εἰκοσιπενθήμερον, Καλαβρύτων εἰκοσιήμερον, Σεργῶν ἑπταήμερον, Κορινθίας καὶ Φθιώτιδος ἀνά διήμερον.

— Διὰ Β.Δ. ἡ ἐν Κεραύρα Ἱ. Μονὴ τῆς Παλαιοκαστριτίσας ἀνεκηρύχθη εἰς αὐτοτελή καὶ ἀνεξάρτητον.

— Διὰ Β.Δ. μετετέθησαν οἱ ἱεροκήρυκες ἀρχιμ. Σπυρ. Σαθανάτος ἐκ τῆς Ἱ. Μητρ. Ἡλείας εἰς τὴν τῆς Φωκίδος, Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τσακόντας ἐκ τῆς Ἱ. Μητρ. Λευκάδος εἰς τὴν τῆς Δρυϊνούποτος καὶ Ἀρχιμ. Δαμ. Χατζόπουλος ἐκ τῆς Ἱ. Μητρ. Γόρτυνος εἰς τὴν τῆς Κορίνθου.

— Τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας ἐγνώρισεν τῷ Σεβ. Μητρ. Δράμας ἐφορήσαντι περὶ τούτου, ὅτι καὶ αἱ ἐκ Ρωσσίας ἐπανακάμπουσαι ἑλληνίδες, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς πρὸς ἐκδοσὶν ἀδείας γάμου διατυπώσεις, θεωροῦνται ὡς ἄλλοδαπαί, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπέκτησαν εἰσέτι ἢ δὲν ἐπέκριντο τὴν ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα.

— Τὸ αὐτὸ Ὑφυπουργεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22/68/3 καὶ ἀπὸ 12 Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ἀρχιεπίσκοπον Β. Χωροφυλακῆς, διαβιβάζον τὰ ὑπ' ἀριθ. 936 καὶ 1040 ἐ. ἔ. ἐγγράφα τοῦ Ὑπουργείου Ὀρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1018 ἐ. ἔ. συνοδικὸν τοιοῦτον, διέαξεν ὅπως ἐκδοθῶσιν αἱ σχετικαὶ διαταγαὶ περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ κηρύττειν τὸν θεῖον λόγον εἰς τὰς ἐπαρχίας παρὰ τῶν Ἀθανασίου Πιερῶν καὶ Ἰωάννου Ἀργελοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἐφωδιασμένοι διὰ προσοπιστῶν ἀδειῶν τῶν οικείων Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ τῶν Ἁγίων Πάντων ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἱερουργήσας ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν, ἐχειροτόνησεν εἰς περισσότερον καὶ προχειρίσεν εἰς τὰς Ἀρχιεπισκοπὴν τὸν Πανοσιολ. Γραμματέα τῆς Ἱ. Συνόδου Ἱερώνυμον Κοτσώνη.

Ὁ χειροτονηθεὶς προσεφώνησε τῇ Α. Μακαριότητι οὕτως: Μακαριώτατε Δέσποτα,

Καλούμενος κατὰ τὴν εὐσημον τῆς τῶν ἁγίων Πάντων συνάξεως ἡμέρας, ἵνα διὰ τῶν χειρῶν τῆς ὑμετέρας πολυσεβάστου καὶ σεπτῆς μοῖ Μακαριότητος ὑποβληθῶ ὑπὸ τὸν βαρύτερον τῆς ἱερωσύνης ζυγόν, δεξιῶ τὸ πρόσωπον, ἀποβλεπὼν τὸ μὲν εἰς τὸ πρὸ ἐμοῦ πλατὺ σκάμμα καὶ τὰ προκείμενα μεγάλα ἀγωνίσματα, τὸ δὲ εἰς τὰς μικρὰς καὶ ἐξουθενήμενας ἰδικὰς μου δυνάμεις. Διότι ἀπὸ τὸν ἠλωμένον καὶ ἀσθενῆ ζητεῖται νὰ παρέχῃ θεραπείαν καὶ ἴασιν, ἀπὸ τὸν πτωχὸν καὶ ἐνδεῆ νὰ σκορπίσῃ ἀφθόνην πλοῦτον καὶ δωρεάς, ἀπὸ τὸν συντετριμμένον νὰ στηρίξῃ καὶ νὰ ποδηγετῇ, ἀπὸ τὸν ἰδιώτην τῷ λόγῳ νὰ σοφίσῃ εἰς σωτηρίαν, ἀπὸ τὸν προσκεκολλημένον τῇ γῆ νὰ οδηγήῃ ἑαυτὸν καὶ τὸ ποιμνιον εἰς τοὺς οὐρανούς, ἀπὸ τὸν προσδεδεμένον τῷ κόσμῳ πολιτεῖαν νὰ διάγῃ οὐράνιον καὶ βίον ἀγγελικόν. Καὶ ὅταν αὐτοὶ οἱ Βασιλεῖοι, καὶ οἱ Γρηγόριοι, καὶ οἱ Χρυσόστομοι καὶ ἅπαν τὸ προκείμενον ἡμῖν νέφος τῶν ἁγίων τῆς πίστεως οὐ μόνον δὲν ἐπεδίωκον, ἀλλὰ καὶ καλούμενοι καὶ πρὸς τοῦτο βιάζόμενοι, τρέμοντες ἔφευγον τὸ βῆρος καὶ ἐξίσταντο, τί θὰ ἔπρεπε νὰ πράξωσιν οἱ οὐδὲ πρόσωθεν πρὸς τοὺς ἁγίους ὀμοιοῦντες καὶ οἱ μὴ κατορθοῦντες οὐ μόνον τοῦ Δεσπότη, ἀλλ' οὐδ' ἐνὸς τῶν συνοδῶν αὐτῶν νὰ γένοινται μιμηταί; Καὶ ὅταν τόσῃ ἐφ' ἑαυτοὺς ἁμαρτήσαντας περὶ τὸ ἔργον ἐπέσυραν τὴν Θεῖαν ὀργὴν οὐ μόνον οἱ ἑαυτοὺς ἀρπάσαντες τὴν τιμὴν Δαθάν καὶ Ἀβειρών καὶ Ναδάβ καὶ Ἀβιουδ, ἀλλὰ καὶ οἱ μὴ πρὸς αὐτὴν σπεύ-

σαντες καὶ πρόδηλα ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τὸ ἀξίωμα προαχθέντες, καὶ Σαούλ, καὶ Ἡλὶ, καὶ Ἀαρὼν καὶ ὁ Θεόπτης αὐτός, ποία ἀπομένει ἀπολογία ἐπὶ τοὺς οὐ μόνον τὸν τῶσων χαρισμάτων μὴ μετέχοντας, ἀλλ' οὐδὲ τῆς τοιαύτης ἰδιαζούσης ἀνωθεν κλήσεως ἀξιοθέντας;

Ἄλλ' ἰδοὺ αὐτὸς καὶ πάλιν ὁ Κύριος κουφίζει μου τὴν καρδίαν καὶ ἐνθαρρύνει με, ὅπως ὑπακούωμ ἐἰς τὸ ὑμέτερον, Μακαριώτατε, κλεῦσμα ἀνέλθω τὰς βαθμίδας ταύτας καὶ προσεγγίσω ἐτι μᾶλλον πρὸς τὸ ἀνάιμακτον καὶ φαερόν τοῦτο θυσιαστήριον. Διότι Αὐτοῦ τὸ ἔργον καὶ Αὐτός, πλοῦσιος ὢν ἐν ἐλέει, «οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον» παρέχει τὰς δωρεάς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς ἐργάτας τοῦ ἀμπελῶνος αὐτοῦ, «ὅπως μὴ καυχῆται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ» τοῦ τιθεμένου τοὺς θησαυροὺς αὐτοῦ «ἐν ὄστροκίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυναμείας ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν». Καὶ διότι ὁ Κύριος, ὁ ἀναδεικνύων ἐκ τῶν ἁλίεων τοὺς σοφοὺς ἀποστόλους, καὶ ἐκ τῶν τελωνῶν τοὺς εὐαγγελιστάς, καὶ ἐκ τῶν γεωργῶν καὶ ποιμένων τοὺς θεοπνεύστους ἄνακτας καὶ προφήτας, καὶ ἐκ τῶν δικαίων τοὺς ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Αὐτοῦ μάρτυρας, διὰ τῶν θεοπειθῶν ἡμῶν εὐχῶν, δύναται νὰ καταπέμψῃ καὶ ἐπ' ἐμὲ τὸ πανάγιον καὶ ζωοποιὸν Αὐτοῦ Πνεῦμα, τὸ τιθέμενον «τοὺς ποιμένας ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ» ἵνα διδῇ λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος τοῦ δούλου αὐτοῦ, ἐνεργῆ δυνάμει ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ἐπισκιάξῃ με καὶ ὀδηγήῃ με εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν καὶ φωτίξῃ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ἐπιτελεῖν «ἀγιοσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ».

Τὰς εὐχὰς ἡμῶν ἐπικαλούμενος καὶ ἀναθέτων ἑμαυτὸν εἰς τὸν πολυεὐπλαγγνον καὶ πανοικτίρμονα Θεὸν ἱερόμουσι γούνασιν προέρχομαι ἀναδέεσθαι τὴν ἱεράν παρακαθήκη, εἰς ἣν, ταῖς εὐχαῖς ἡμῶν καὶ εὐλογίαις, ἀξιώσας με ὁ Κύριος ἵνα εὐρεθῶ πιστὸς ἐν τῇ ἡμέρῃ ἐκείνῃ, ἐν ἣ ἡ παρακαθήκη αὕτη μέλλει ἐκζητεῖσθαι ἀπ' ἐμοῦ.

Εἰς ταῦτα ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντησεν ὡς ἐξῆς: Ἐκτιμῶμεν τοὺς φόβους καὶ τοὺς διαταγμούς σου κατὰ τὴν ἱεράν ταύτην στιγμήν, καθ' ἣν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, καλεῖ σε ἵνα διὰ τῆς προχειρίσεώς σου εἰς προσβύτερον ὑπαγάγῃς σεαυτὸν ὄλον εἰς τὸν χρηστὸν τοῦ Κυρίου ζυγὸν καὶ ἀθλήσῃς οὗς αὐτοπροαιρέτως ἀνεδέξω ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ἁγίας, καὶ κατὰ μνησιν τοῦ δι' ἡμᾶς πτωχεύσαντος καὶ σάρκα φορέσαντος πολυτευθεῖς κατὰ σκοπὸν διώξῃς ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Αἱ δόκιμοι θεολογικαὶ σου σπουδαί ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν καὶ ἐν Ἑσπερίῳ, ἐνθα ἐφ' ἅπαντα μὲν τὰ βλαστήματα ἐπεκάθισας, ἐκ πάντων δὲ μόνον τὰ χρήσιμα ἀπεμύνησας, τὰ δοθέντα νὰ μετασυσταθῶσιν εἰς μέλι τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας καὶ ζωῆς, ἡ ἐν τῇ Χριστιανικῇ Ἀρχιεπισκοπικῇ Ἐταιρίᾳ ὑπηρέσια σου ὡς Γραμματέως καὶ ἡ καλὴ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱεράς Συνόδου διακονία σου χρηστὰς παρέχουσιν ἡμῖν τὰς ἐλπίδας ὅτι καὶ εἰς τὸ μέγα τῆς ἱερωσύνης καὶ διδασκαλίας ἀξίωμα καὶ τοὺς ἀποκειμένους ἀγῶνας στρατιωτικῆς δόκιμος θὰ ἀναδειχθῆς, τιτρώσκων καὶ καταβάλλων τὸν κοσμοκράτορα τοῦ σκοτους τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας, πρὸς ἃ ἡμῖν ἔσται, κατὰ τὸν μακάριον Παῦλον, ἡ πάλῃ (Ἐφ. 6 12).

Μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. Βλέπε τοὺς κύνες, βλέπε τοὺς κικροὺς ἐργάτας. Πολλοὶ οἱ κύνες. Καὶ τί λέγω κύνες; Ἄνθρωποι βαρεῖς ἐν ἐνδύμασι προβάτων τὸν δόλον ὑποκρύπτοντες, διασπῶσι τὸ ποιμνιον τοῦ Χριστοῦ, ἀφ' ὧν προφυλάττει ἡμᾶς ἐπιμελῆς καὶ ἄγρυπνος ἐπιστάσια τῶν χρηστῶν ἱερῶν καὶ ποιμένων.

Δῶν δὲ ὁ Κύριος ἵνα τηρήσῃς τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας Αὐτοῦ, καὶ καρπὸς ἀξίους ἀναδείξῃς Θεοῦ εὐδοκίᾳ καὶ συνεργίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

— Ἀφ' ἑσπέρας ἡ Α.Μ. ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐν τῷ πανηγυρίζοντι Ἱ. Ναῷ τῶν Ἁγίων Πάντων (Καλλιθέας).

— Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ 6.30' μ.μ. ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὴν ἐν τῷ Ἀρσακίῳ τελετῇ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων.

Τῇ δ' ἐπομένῃ, Δευτέρᾳ, μετέβη εἰς τὴν ὁμοίαν τελετὴν τοῦ Ὁρφανοτροφείου Χατζηκώστα καὶ ἀπένευεν ἰδιοχείρως τὰ βραβεῖα εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας μαθητὰς. Τὴν Α.Μ. ἐξεπροώπησαν ἐν ταῖς ὁμοίαις τελεταῖς τοῦ μὲν Ἰωσηφογλείου Ὁρφανοτροφείου ὁ πανοσιολ. Ἀρχιμ. Βασίλειος Ἀτέσης, τοῦ δὲ Ραλλείου ἰδρύματος Πειραιῶς ὁ πανοσιολ. Ἀρχιμ. Γεώργιος Πάτσος.

— Τὴν 25ην λήγοντος μηνὸς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Προκόπιος παρέστη ἐξ ὀνόματος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως γενομένην ὀρκωμοσίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κ. Ἄντων. Γαζῆ.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἠλόγησε τοὺς γάμους τῆς διδος Ἀλεξάνδρας Μελά θυγατρὸς τοῦ πρέσβους κ. Λέοντος Μελά μετὰ τοῦ κ. Δημ. Μελά ἐν τῷ Ἱ. Παρακκλησίῳ τοῦ Ἀμαλείου Ὁρφανοτροφείου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Δράμας

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου διεξήχθησαν αἱ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τελεταὶ τῶν Κατηχητικῶν σχολείων Δοξάτου καὶ Στέρνας, καθ' ἃς διενεμήθησαν καὶ δῶρα (βιβλία εἰκόνες κλπ.) προσφερθέντα ὑπὸ τῆς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου διατελούσης Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Δράμας.

— Ἐπανελθὼν ἐκ Σεργῶν ὁ διὰ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀποσταλεὶς ἱεροκήρυξ ἀρχιμ. κ. Θεόδ. Κωτσάκης περιοδεύει εἰς τὰς κοινότητας καὶ τοὺς συνοικισμοὺς κηρύττων καὶ ἐξομολογῶν.

Ἱ. Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Τῇ 19ῃ λήγοντος μηνὸς μετὰ τὴν θ. λειτουργίαν ἐν τῷ Ἱ. ναφ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς συνοικισμοῦ Ἑπταλόφου καὶ περὶ ὧραν δην μ. μ. ἐν τῷ Ἱ. ναφ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος συνοικισμοῦ Καλαμαριάς ἐν μέσῳ πλήθους χριστιανῶν ἐγένοντο αἱ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν σχολείων τελεταί. Εἰς ταύτας ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Σεβ. Μητρ. Θεσσαλονικῆς ὁ Πανος. Ἀρχιμ. Κωνσταντῖνος Πλατῆς ἀπήντησε νοθεσίας πρὸς τοὺς μσθητὰς τῶν Κατηχητικῶν σχολείων καὶ ἀνέπτυξε τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ὑψίστην ἀποστολὴν αὐτῶν διὰ τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν.

Ἄγιον Ὅρος

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀπέθανεν ὁ ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἔτη ἀσκητεύσας Γέρον Σπυρίδων Λαυριώτης ὁ Ἰατρός. Ὁ Μοναχὸς Σπυρίδων τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτοῦ διήρχετο ἀντιγράφων ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς ἀρχαῖα κείμενα δημοσιεύων αὐτὰ εἰς διάφορα περιοδικά. Εἶχε τιμηθῆ διὰ παρασῆμων Ἑλληνικοῦ, Γαλλικοῦ καὶ Τουρκικοῦ.

ΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ ἀναληφθείσης ἐντόνου ἐκστρατείας πρὸς ἐπαναστάσειν ἐνίων ἐκ τῶν ἀρχαίων ποονομίων, χρονολογουμένων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Δὸν Φερδινάνδου καὶ τῆς Δόνας Ἰωάννας καὶ ἐπιτροπόντων εἰς τὸ Κράτος, ὅπως ἀναμηνύηται εἰς τὰ τοῦ κλήρου καὶ ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἐπισκόπων, ἡ ὑπηρεσία τύπου τῆς μονίμου διεθνοῦς ἐπιτροπῆς τῶν διευθυντῶν τῶν καθολικῶν ἐφημερίδων ἀνακοινοῖ, ὅτι τοιαύτη τις ἐνέργεια ἐκ μέρους τοῦ στρατηγοῦ Φράνκο θὰ ἔχη ὡ: συνέπειαν νὰ δυσχεράνη μεγάλως τὴν σύναψιν τοῦ νέου κοινωδότητος, τὸ ὅποιο μέλλει νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἰσπανίας εἰς τὸν ὁμαλὸν αὐτῆς δρόμον.

— Τὸ γερμανικὸν ρωμαιοκαθολικὸν περιοδικὸν Schönerer Zukunft ἀναφέρει ὅτι ὀργανώθησαν εἰδικαὶ παραδόσεις ἐν Cassel, σκοποῦσαι νὰ μορφώσωσι τοὺς λαϊκοὺς καὶ νὰ προπαρασκευάσωσιν αὐτοὺς διὰ τὴν οἰκουμενικὴν ἐγγρασίαν. Τὸ πρόγραμμα τῶν παραδόσεων, αἵτινες θὰ διαρκέσωσι ἐπὶ δύο ἑξάμηνα, περιλαμβάνει ζητήματα σχετικὰ πρὸς τὰ δόγματα τὴν ἠθικὴν, τὴν λειτουργικὴν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἰστορίαν. Τὰ θέματα ταῦτα θὰ μελετηθῶσι ἐν πνεύματι προσεγγίσεως μετὰ τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Εἰς συγκέντρωσιν, γενομένην ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Καντουαρίας, καθ' ἣν ἀνεγνώσθη ἡ

ἐτήσια ἐκθεσις τῆς Ἑταιρείας πρὸς δάδοσιν τοῦ Ἐδαγγελίου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν ὅτι ἐθεώρει αὐτὸν εὐτυχῆ, διαπιστῶν τὸ γεγονός, ὅτι παρὰ τὰς δυσκόλους στιγμὰς. ὡς διδοχεται ἡ ἀνθρωπότης, ἡ Ἑταιρεία καὶ οἱ φίλοι αὐτῆς διεκήρυττον μεγαλοφώνως, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ἠττοπαθείας δὲν εὐρίσκετο ἐν τῷ Ἐδαγγελίῳ. «Ἐκεῖνο τοῦ ὁποίου ἔχομεν ἀνάγκην, ἐτόνισεν, εἶναι νὰ ἀνοίξωμεν τὰς θύρας ἡμῶν, νὰ ἀφήσωμεν νὰ εἰσελθῇ ὁ ἀπὸ ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἀναπνεύσωμεν βαθέως τὴν ζωογόνον ἀτμόσφαιραν τῆς παγκοσμίου Ἐκκλησίας».

Κατὰ τὴν αὐτὴν συγκέντρωσιν ὠμίλησαν πολλοὶ ἱεραπόστολοι. ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τῆς Κίνας προέβησαν εἰς ἀνακοινώσεις ἰδιαίτερας ἐνδιαφερούσας. Εἰς ἑξ αὐτῶν ἀφηγήθη ὅτι ἐν τῷ καθεδρικῷ γαφ τοῦ Πεκί' ου ὁ κινεζικὸς κληρὸς ἔθεσεν εἰς ἑαυτὸν νόμον, ὅπως προσερχηται συγχρόνως ὑπὲρ τῆς Κίνας καὶ ὑπὲρ τῆς Ἰαπωνίας. «Εἰς Κινέζος ἱερεὺς, ζητῶν ἀπὸ τὸν Θεὸν τὰς αὐτὰς εὐλογίας τόσον διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἐχθρούς του! Τὰ μέλη καὶ οἱ φίλοι τῆς Ἑταιρείας ἄς εὐχριστήσωσιν τὸν Θεὸν διὰ τὴν καθαρότητα τοιοῦτου χριστιανισμοῦ καὶ ἄς ἔχωσιν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν θεῖαν δύναμιν τὴν ἐπεξεργουσαν εἰς τοιαύτας ψυχάς!». Ὁ ὀμιλητὴς εἶπεν ἐν συνεχείᾳ ὅτι ἡ ἰαπωνικὴ εἰσβολή, ἀποθοῖσα τὰς χριστιανικὰς κοινότητας πρὸς δυσμὰς συμβάλλει ἐμμέσως εἰς τὴν ἐγκατάστασιν νέων χριστιανικῶν κέντρων εἰς περιοχὰς ἀκόμη ἐξ ὀλοκλήρου εἰδωλοατρικὰς. Ἀκολούθως ὁ ἱερογιδιοφύλαξ τῆς Ἑταιρείας Macmorran ὑπερημύνη τοῦ θεσμοῦ τῶν νοσοκομείων καὶ τῶν ἱεροποστολικῶν ὑγειονομικῶν κέντρων, χαρακτηρίσας ταῦτα ὡς ἔκφρασιν τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, ἥτις διὰ τοιοῦτων ἰδρυμάτων θέτει εἰς τὴν διάθεσιν ἑκατομμυρίων δυστυχῶν ὑπάρξεων τὰ εἰσργετήματα τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐν Γενεύῃ ἐδρευούσης Διεθνοῦς Ἀντικομμουνιστικῆς Ὁργανώσεως (Entente International Anticomuniste) κ. Theodore Aubert εἰς ἄρθρον τοῦ δημοσιευθῆναι εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Γενεύης» ἀπευθύνεται πρὸς πάντας ἐκείνους, οἵτινες εἰς ὀλοκλήρῳ τὸν κόσμον ἀγωνίζονται εἰλικρινῶς διὰ τὴν περιφρούρησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀνθρώπου, καλῶν αὐτοὺς ὅπως ἐντείνωσι τὰς προσπάθειάς των πρὸς διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης τῆς πατρίδος των ἐπὶ τῶν κινδύνων, οὓς θὰ διέτρεχεν ὁ πολιτισμὸς τῆς Εὐρώπης καὶ ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου ἐκ μίας μελλοντικῆς ἐπεκτάσεως τοῦ κομμουνισμοῦ πρὸς δυσμὰς. «Ἄς ὑπενθυμίσωμεν» γράφει μετὰξὺ ἄλλων, «εἰς τοὺς συμπατριώτας ἡμῶν τοὺς τρομεροὺς διωγμούς, οὓς ὑφίστανται οἱ ἐν Ρωσίᾳ χριστιανοί, τὴν καταστροφὴν τῆς οἰκογενείας καὶ τὸ φρικτὸν δρᾶμα ἀναριθμητῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἡ σαδιστικὴ μανία τῶν μπολσεβίκων ἔφωρην εἰς τὴν διαφθοράν καὶ τὴν πλήρη ἐξάθλιωσιν. Ἄς δεῖξωμεν εἰς αὐτοὺς ὅτι αἱ συνθήκαι τῆς ζωῆς των, καὶ ἂν ἀκόμη εἶναι μέτριοι ἢ δύσκολοι, ἀντιτίθενται πρὸς τὴν φρίκην τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως ὑπὸ τὸ κομμουνιστικὸν καθεστῶς, ὅπως τὸ φῶς ἀντιτίθεται εἰς τὸ σκότος».

— Ἐκ τοῦ χρημ. ποσοῦ, τοῦ προσοριζομένου διὰ τοὺς ἐν Ἑν. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἀλλοχθῶ ἰουδαίους πρόσφυγας, ἐχορηγήθησαν 250 χιλ. δολαρίων. ὅπως διατεθῶσιν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν προσφύγων. Τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τούτου θὰ διανεμηθῇ μετὰξὺ τῶν προτεσταντικῶν ὀργανώσεων, τῆ φροντίδι τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν τὸ ἕτερον ἥμισυ θὰ τεθῆ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Πάπα, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν καθολικῶν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

H. Hertzberg, Der I Jesaja (σελ. 140, Μ. 2. 90) Der II Jesaja (σελ. 82 Μ. 3. 20). G. Schlössmann, Leipzig—Hamburg, 1939.

A. Jepsen, Das Zwölfprophetenbuch (σελ. 200, Μ. 3. 20). G. Schlössmann, Leipzig—Hamburg, 1937.

Ἡδὴ ἔχομεν ἀνὰ χεῖρας ἄλλα τρία ἐπικοινωνητικὰ ὑπομνήματα εἰς τὴν Π. Δ. ἐκ τῆς ἐν προηγουμένῳ τεύχει τῆς Ἐκκλησίας μνημονευθεῖσης ὑφ' ἡμῶν σειρᾶς ὑπὸ τὸν τίτλον Bibelhilfe für die Gemeinde. Τούτων τὰ μὲν δύο πρῶτα,

ἀναφερόμενα εἰς τὸν Ἡσαΐαν, προσέρονται ἐκ τοῦ καλῆμου τοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἐν Marburg πανεπιστημίου Hertzberg, τὸ δὲ τρίτον εἶναι ἔργον τοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἐν Rostock πανεπιστημίου Jerpen καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ δωδεκάπρῳγμα τὸν 6' μέρος τοῦ Ἡσαΐου, προτάσσει ἑκατέρω τῶν μερῶν ἀνάλογον χωριστὴν εἰσαγωγὴν. Μετὰ δὲ τὴν εἰσαγωγὴν ἐπακολουθεῖ ἐν ἑκατέρῳ τῶν τευχῶν τούτων μετάφρασις γερμανικὴ καὶ ἔπεται σύντομος συνεχὴς ἑρμηνεία, ἀποδεδειγμένη εἰς τὴν πράστασιν καὶ ἀνάδειξιν τῶν νοημάτων τοῦ βιβλίου. Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ σκιαεῖ ὁ συγγραφεὺς τῇ ἐν τῇ διδλίφ ὑπαρχούσῃ σειρᾷ τῶν κεφαλαίων, πλὴν τοῦ 5' κεφ., ὅπερ προτάσσεται, ὡς περιέχον τὸ ὄραμα τῆς κλήσεως εἰς τὸ προφητικὸν ἄξιωμα. Ἰδιαζόντως δὲ ἐπιστᾶ τὸν νοῦν εἰς τὸ β' μέρος τοῦ βιβλίου (μ'—ζς'), ὅπερ θεωρεῖ εὐλόγως ὡς ἐν τῶν μεγαλύτερων καὶ καθόλου εἰπεῖν ὑπεροχωτάτων τμημάτων τῆς Βίβλου. Ἐκδεχόμενος τοὺς ἐν τῇ διδλίφ λαλοῦντας προφήτας ὡς ποιητὰς, καὶ δὴ ὡς λογοτέχνας πρώτου μεγέθους, καὶ εὐρίσκων παρ' αὐτοῖς καὶ μορφὴν ποιητικὴν, φιλοτιμιεῖται καὶ ἐν τῇ μετάφρασει νὰ διατηρήσῃ κατὰ τὸ ἐνὸν τὴν μορφὴν ταύτην.

Ὁ Jerpen, μετὰ σύντομον ἐξέτασιν τῆς δόξασως ἑκατέρω τῶν βιβλίων ἐκλασάσων ἑκατέρω τῶν ἐντόκων τοῦ πλαισίου τῆς ἰσραηλιτικῆς ἱστορίας, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἑρμηνείαν αὐτῶν, προτάσσειν συγκεκριμένην γερμανικὴν μετάφρασιν καὶ φροντίζων, ὅπως προσκαρμύσῃ τὸ περιεχόμενον τοῦ προφητικοῦ κηρύγματος πρὸς τὰς σημερινὰς τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ ἀνάγκας. Ἡ φροντίς αὕτη, ἄλλως τε, διήκει καὶ διὰ τῶν προμνημονευθέντων ὑπομνημάτων καὶ δι' ὅλης τῆς σειρᾶς, συμφώνως πρὸς τὸν τίτλον αὐτῆς (Bibelhilfe für die Gemeinde=Βιβλίον βοήθεια διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινότητα). Ἐκ τοῦ σκοποῦ, ἄλλως τε, τούτου ἐξηγεῖται ἡ καὶ ἐνταῦθα παρατηρούμενη ἑλλειψίς φιλολογικῶν, ἱστορικῶν καὶ κριτικῶν παρατηρήσεων, χωρὶς ὅμως ἡ ἑλλειψίς αὕτη νὰ μείνῃ τὴν θεολογικὴν κατανόησιν τῶν προφητικῶν βιβλίων, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἡ παρούσα ἐποικοδομητικὴ ἐργασία προεπιθετὴν παρερῆ ἐπιστημονικὴν διονύχισιν τῶν ἐν λόγῳ βιβλίων. Παρὰ πᾶσαν δὲ διαφωνίαν ἡμῶν ἐν τε τοῖς εἰσαγωγικοῖς ζητήμασι καὶ ἐν τῇ ἐπὶ μέρος ἐξηγήσει, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν καὶ νὰ ἀναδείξωμεν τὴν σπουδαιότητα καὶ τῶν αὐτῶν τούτων ὑπομνημάτων, σπουδαιότητα ὑπερβαίνουσαν τὰ ὅρια τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κύκλου, πρὸς ὃν ἀπευθύνονται, τσαρῶν μᾶλλον καθ' ὅσον προσέρονται ἀπὸ καλῶν δεδοκιμασμένων ἐρευνητῶν τῆς Η. Διαθήκης.

Π. Ι. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

Eusebius Matthopoulos, Founder of Zoe, biography, Seraphim Papakosta, Archimandrites Translated by A. Massauti, London, S.P.C.K. 1939. Τὸ διαρκῶς αὐξανόμενον ἐνδιαφέρον τοῦ μεμορφωμένου κοινοῦ ἐν τῇ Ἀύσει περὶ τῶν κατὰ τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν, περὶ τῆς ἐλλάξεως καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνακριθῆ εἶναι γνωστά, παρακίνησε τὴν ἐν Λονδίῳ Ἑταιρείαν πρὸς προαγωγὴν τῆς θερησκευτικῆς γνώσεως, μίαν τῶν μεγαλύτερων ἀγγλικῶν ἐκδοτικῶν Ἑταιρειῶν, νὰ δημοσιεύσῃ τὸ βιβλίον ταῦτο. Τὸ βιβλίον εἶναι μετάφρασις τῆς ὑπὸ τοῦ πανοσιολ. Ἀρχιμ. Σεραφείμ Παπακόστα ἐν ἔτει 1930 ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «Ζωῆ» ἐκδοθείσης βιογραφίας τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς. Ἐν εἴδει εἰσαγωγῆς προτάσσεται ἄρθρον τοῦ καθηγητοῦ κ. Π. Μπρατσιώτου, δημοσιευθὲν ἐν τῇ περιοδικῇ «Christian East», περὶ τῆς Ἀδελφότητος «Ζωῆ», ὅπου δὲ ὁ ἀγγλος ἀναγνώστης λαμβάνει πρῶτον γενικὴν τινὴν ἰδέαν περὶ τοῦ ἔργου, ἑκδοτικῆς ἢ κατ' ἄλλο πλῆροφασθηθῆ ἐν λεπτομερεῖα περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ αἰδιομένου ἱδρυτοῦ αὐτῆς.

«Χωρὶς θεμέλια, κατὰ δικαιοσύνην ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ἐκλεκτὰ διηγήματα, τεύχος Ζ', Ἀθήναι ἐκδοσις Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «Ζωῆ», 1939, 276 σ. τιμᾶται δραχ. 15.

Ἐκ τῆν σειράν τῶν διηγημάτων τῆς «Ζωῆς» ἐξεδόθη ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω τίτλων κατὰ δικαιοσύνην ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ νεώτερον ἔργον, τὸ ὅποσον ἐσημείωσαν ἐν Γαλλίᾳ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ἀποτελεῖ τὴν περιγραφήν τῆς ζωῆς μιᾶς οἰκογενείας, ἡ ὅποια, ἐν καὶ ἐκτὸς τῶν ταύτων ἐπέδρα, ἦτοι κοινωνικὴν θέσιν, διὰ τὰ μέσα, μέσων καὶ. στερεῖται ἐν αὐτοῖς θεμελίων, ἦτοι τῆς πίστεως πρὸς τὸν Θεόν, τὴν ὁ-

ποῖαν ἐκ συστήματος οὐ μόνον ἀποκρούει, ἀλλὰ καὶ πολεμεῖ. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, ἀποδίδον ἀριστοτεχνικῶς τῶν κοινωνικῶν εἶναι κατὰλληλον νὰ ἀναγνωσθῆ ἀπὸ νέων ἰδίᾳ, οἱ ὅποιοι κλονίζονται εἰς τὰς ἠρησκευτικὰς τῶν πεποιθήσεως, οἱ ἐφημέριοι δὲ θὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτοὺς ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν, ἐὰν τοῖς τὸ συνιστῶσι. Δυστυχῶς ἡ ἠρησκευτικὴ ἡμῶν φιλολογία εὐρίσκεται ἐτι εἰς τὰ ἐπάργαμα, εἶναι δὲ εὐχάριστον, ὅτι γίνονται τόσοι ἀξίεπαίνοιο ἀπαρχαί.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προσδῶμεν εἰς ἀνακλήρουσιν ὑποψηφίων πρὸς πλῆρωσιν τῆς κενῆς θέσεως ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ χωρίου Καλογήρων προσκαλοῦμεν τοὺς θοιολομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2 00 1940 περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὰ πιστοποιητικὰ Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1940.

— Προκειμένου νὰ προσδῶμεν εἰς ἀνακλήρουσιν ὑποψηφίων πρὸς πλῆρωσιν τῆς κενῆς θέσεως ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ χωρίου Κεφαλοβρύσου προσκαλοῦμεν τοὺς θοιολομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 2200)1940 περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὰ πιστοποιητικὰ Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουνίου 1940 ἢ Ὁ Τοῖκκης καὶ Σταγῶν Ἡολύκαρπος.

Ἱ. Μητρόπολις Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης

Κενῆς οὖσης τῆς θέσεως ἐφημερίου τοῦ ἐν Πέριδικα Αἰγίνης ἱ. ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου προσκαλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 47 § 4 τοῦ Ἀν. Νόμου 2200)1940 «περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὀριζόμενα προσόντα ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρ. 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ πρὸς ἀνακλήρουσιν. Ἐν Ὑδρᾷ τῇ 12ῃ Ἰουνίου 1940. ἢ Ὁ Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Προκόπιος.

Ἱ. Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν τὸ ἀρθρον 47 ἐδαφ. 2 παράγρ. 3 τοῦ ἀ. ν. 2200)40 προσκαλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ ἐδ. 1—ε ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν προσόντων των, προκειμένου νὰ προσδῶμεν εἰς τὴν ἀνακλήρουσιν τῶν ὑποψηφίων ἐφημερίων τῶν ἱερῶν Ἀεσκιδέας, Λουκρηίου καὶ Πλακιδος. Ἐν Σιατίστῃ τῇ 10 Ἰουνίου 1940 ἢ Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Διόδωρος.

Ἱ. Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46, 47, 48 καὶ 49 τοῦ «περὶ ἱστορικῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» 2200)1940 ἀναγκ. νόμου, καλοῦμεν τοὺς θοιολομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τῶν κἀτωθι ἱ. ναῶν: 1) ἁγίου Δημητρίου ἐν Ἰάνα 2) ἁγίου Γεωργίου ἐν Ποταμῷ, 3) ἁγίου Γεωργίου ἐν Πεδικαῖς, 4) ἁγίου Ἰωάννου ἐν Βουτσούλῃ, 5) ἁγίας Τριάδος ἐν Λαρικῷ, 6) ἁγ. Ἰωάννου ἐν Κήποις, 7) Κοιμησις Θεοτόκου ἐν Ἀπαλῷ, ὀριζόμεν δὲ πρὸς ὑποβολὴν τῶν σχετικῶν αἰτήσεων κ.λ.π. τῶν ὑποψηφίων τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 48 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναγραφόμενων, προσθεσίαν μέχρι 20ῃ Ἰουλίου ε. ἔτους. Ἐν Ἀλεξ/πόλει τῇ 19ῃ Ἰουνίου 1940 ἢ Ὁ Ἀλεξ/πόλεως Ἰωακείμ.

Ἐμβόσματα καὶ συνδρομαὶ ὑπὲρ τοῦ Δελτίου ἀπευθύνονται διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς εἰς τὸν Διευθυντὴν κ. Νικήτ. Σαθόπουλον, ἐπισθεν αὐτῆς σημειουμένου τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἀποστέλλεται.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΗΣ

Τύποις «Φοίνικος», δόδε: Λεωννάτου 4.—Τηλ. 54-229